

WITAJ SZKOŁO!

Początek roku szkolnego to doskonała okazja, by porozmawiać o bezpieczeństwie. Od września przed szkołami ruch nadzorować będą policjanci, przypominając o podstawowych zasadach ruchu drogowego, jednak zajęcia z funkcjonariuszami w szkole mogą okazać się trudne do zrealizowania. Bądźmy czujni, pamiętajmy o własnym bezpieczeństwie i stosujmy się do obowiązujących przepisów prawa.

1.

BĄDŹ OSTROŻNY - UWAŻAJ NA DRODZE! NIE UFAJ OBCYM!

Dziecko, które ukończyło 7 rok życia, jest samodzielnym uczestnikiem ruchu drogowego. Aby bezpiecznie poruszać się po mieście, powinien poznać wszystkie zasady, zanim wyruszy w pierwszą drogę do szkoły.

1. Pieszy może poruszać się jedynie po chodniku lub drodze dla pieszych.

2. Jeśli na drodze nie ma chodnika

- pieszy powinien korzystać z pobocza i poruszać się lewą stroną drogi – tak by być widocznym dla pojazdów nadjeżdżających z przeciwnika.
- pieszy może poruszać się po drodze dla rowerów, ale ma również obowiązek ustępować pierwszeństwa rowerzystom;

3. Wyjątkowym miejscem, gdzie pieszy może poruszać się całą szerokością drogi i ma pierwszeństwo przed pojazdami, jest strefa zamieszkania. Jest to teren oznaczony specjalnym znakiem informacyjnym. ZAWSZE jednak trzeba zachować ostrożność, ponieważ nie jest to miejsce wyłączone z ruchu pojazdów.

4. Zawsze powinniśmy stosować się do przepisów i przestrzegać zasad ruchu drogowego

- Przechodzimy przez jezdnię jedynie w wyznaczonym miejscu
- Gdy jest sygnalizacja świetlna przez ulicę przechodzimy jedynie wtedy, gdy zapali się światło zielone
- Nie wolno przebiegać przez ulicę, ani wybiegać tuż przed jadące auta
- Dochodząc do przejścia dla pieszych, zawsze należy się rozejrzeć (w lewo, w prawo i jeszcze raz w lewo) i upewnić, że bezpiecznie możemy przejść na drugą stronę ulicy

5. Bardzo ważnym elementem zwiększającym bezpieczeństwo na drodze, jest noszenie elementów odblaskowych. Pieszy poruszający się po drodze poza obszarem zabudowanym jest obowiązany używać elementów odblaskowych w sposób widoczny dla innych uczestników ruchu, chyba że porusza się po drodze przeznaczonej wyłącznie dla pieszych lub po chodniku.

KIM JEST OSOBA OBCA? - to osoba, której nie znamy. Co zrobić, kiedy pojawi się na naszej drodze? Nie wystarczy stosować się jedynie do zasady „Nie rozmawiaj z nieznajomymi”.

- Z kimś obcym możesz rozmawiać tylko wtedy, gdy zgadzają się na to Twoi rodzice lub gdy jesteś przy nich.
- Dorosłe osoby, kiedy potrzebują jakikolwiek pomocy, powinny poprosić o nią inną osobę dorosłą a nie dziecko. Nawet wtedy, gdy potrzebują pomocy w niesieniu paczki, w odnalezieniu jakiegoś miejsca lub szukają zwierzątka, które zaginęło.
- **Nigdy nie wsiadaj do samochodu obcej osoby.**
- **W miejscach publicznych**, np. w sklepie, w parku, na placu zabaw **nie oddalaj się od rodziców** lub swoich opiekunów. Staraj się mieć ich zawsze w zasięgu swojego wzroku.
- **Nie rozmawiaj z osobami, których nie znasz.** Jeżeli obcy człowiek podejdzie do Ciebie za blisko, cofnij się i biegnij po pomoc. **Krzycz głośno, jeżeli ktoś obcy próbował by cię złapać.**
- **Jeżeli się zgubisz**, zwróć się o pomoc do osoby pilnującej bezpieczeństwa lub do sprzedawcy w sklepie. Jeżeli rozłączysz się z towarzyszącym ci dorosłym w publicznym miejscu takim, jak sklep lub centrum handlowe, **nie ruszaj się z miejsca i poczekaj, aż rodzic po Ciebie przyjdzie.**
- **Nigdzie nie odchodź z osobą której nie znasz, nawet jeśli twierdzi, że zna Twoich rodziców i wie, w którą stronę poszli.**
- **Nigdy nie przyjmuj niczego od nieznajomego.**

2.

SZANUJ OSOBY STARSZE ORAZ SWOJE KOLEŻANKI I KOLEGÓW

Początek szkoły to wielkie wydarzenie zarówno dla dzieci, jak i dla rodziców, których pociechy rozpoczynają dopiero przygodę z edukacją. Ważne jest wówczas przekazanie niezbędnej wiedzy, która pomoże uniknąć groźnych sytuacji i zapewni bezpieczną naukę i zabawę.

Warto przypomnieć uczniom:

- jakie **sytuacje w szkole powinny wzbudzać ich podejrzliwość** (np. obce osoby w szkole, grupa starszych uczniów dokuczająca młodszym, bójki na korytarzu, złośliwe żarty wobec innych uczniów).
- z każdym problemem można zwrócić się do swojego wychowawcy
- **w grupie trzeba zachowywać większą ostrożność niż podczas samodzielnej nauki i zabawy** - lekkomyślne zachowanie może doprowadzić do wypadku, podczas beztroskiej zabawy na przerwie

- bieganie po korytarzu w czasie przerwy, niebezpieczne popisy i brawurowe pokazy swoich umiejętności, gdy nauczyciel nie widzi mogą zakończyć się stłuczeniem bądź złamaniem
- zjeżdżanie po poręczy, skakanie ze schodów może zakończyć się urazami głowy lub kończyn
- w przypadku uszkodzenia jakiegoś sprzętu lub rozbicia szyby należy poinformować o tym nauczyciela – nie należy tego samodzielnie naprawiać lub sprzątać
- w szkole jesteśmy odpowiedzialni nie tylko za siebie, ale i za naszych kolegów z którymi spędzamy czas - Odsuwanie krzesła zanim ktoś na nim usiądzie, popychanie, namawianie do łamania szkolnych reguł – to pomysły, które często kończą się urazami.
- nie należy opuszczać terenu szkoły podczas przerw.

Relacje z rówieśnikami

Nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z innymi ludźmi to kolejna umiejętność, której dziecko uczy się w grupie rówieśniczej. Umiejętności interpersonalne, takie jak negocjowanie, rozwiązywanie konfliktów i ustalanie różnych spraw, przydadzą się w dorosłym życiu. W szkole jednak uczeń może spotkać nie tylko wspaniałych przyjaciół, ale zetknąć się z różną reakcją ze strony rówieśników. Dobrze jest porozmawiać z dziećmi o różnych formach przemocy i uświadomić im, że dla żadnej z nich nie ma nigdy usprawiedliwienia.

Koleżeństwo wyraża się poprzez szacunek, lojalność i empatię – a więc cały szereg pozytywnych zachowań społecznych.

- Rozwijaj swoje zainteresowania – np. jeśli ktoś lubi grać w piłkę nożną, przyjaciół najczęściej znajduje na boisku. Wspólne zainteresowania to jeden z najpewniejszych sposobów zawiązania bliskiej, silnej relacji i utrzymania jej.
- Rozmawiaj z rówieśnikami i uśmiechaj się – spędzanie czasu w takim gronie przyjaciół jest bardzo przyjemne.
- Dochowuj tajemnic i dotrzymuj składanych obietnic – w przyjaźniach bardzo ważną rolę odgrywa zaufanie.
- Wspieraj innych – przyjaciele razem uczą się, bawią i siedzą w ławce. Wzmacniają się dobrym słowem, a kiedy jeden ma zły dzień, drugi go nie opuszcza, tylko pociesza.
- Zadbaj o schludny wygląd – nie musisz nosić markowych ubrań, aby zdobyć przyjaciół, ale dobre maniery i poczucie humoru pomagają.
- Doceniaj samego siebie – najlepszą drogą do zdobycia i utrzymania przyjaciół jest... wiara w siebie, nie zaś zarozumiałość. I pamiętaj, że w jakiegokolwiek rywalizacji nie zawsze trzeba wygrywać.

Każdy uczeń powinien wiedzieć, że każda przemoc jest zła: i ta fizyczna (bicie, szarpanie, podkładanie nogi, sprawianie bólu) i ta psychiczna (wyśmiewanie, obrażanie, ośmieszanie). Dziecko nie może godzić się także na wykonywanie czynności, które są dla niego nieprzyjemne, które sprawiają mu przykrość.

Nikt nie ma prawa żądać od Ciebie oddania jakichkolwiek przedmiotów lub pieniędzy.

Nie należy zabierać ze sobą o szkoły cennych i drogich przedmiotów, które mogą stać się obiektem zainteresowania innych, a w rezultacie budzić niezdrową zazdrość wśród kolegów i koleżanek, albo stać się łupem dla złodzieja.

RODZICU!

1. Nie lekceważ sytuacji, które niepokoją Twoje dziecko. Każdą rozpatruj indywidualnie.
2. Zainteresowanie i spokojna rozmowa wzmacniają więzi i ułatwiają rozwiązywanie sytuacji problemowych.
3. Bądź obiektywny w ocenie sytuacji – chroń swoje dziecko, ale nie pozwalaj również, by jego zachowanie było niezgodne z zasadami współżycia społecznego.

3.

KOMPUTER TO NAUKA, ZABAWA, ALE I PUŁAPKI - UWAŻAJ!

Portale społecznościowe to wirtualne „podwórko”, na którym spotyka się młodzież. Dzięki temu może być w stałym kontakcie z kolegami ze szkoły, zawierać nowe znajomości, wymieniać się poglądami, chwalić się umiejętnościami, rozwijać swoje pasje, wyrażać siebie wrzucając własne posty i zdjęcia oraz komentując informacje dodawane przez innych. Portale społecznościowe jawią się więc jako obietnica nowej, lepszej rzeczywistości. Niestety, niosą ze sobą wiele niebezpieczeństw.

Komputer z dostępem do Internetu jest nieodłącznym elementem współczesnego życia. Dzięki temu dziecko poznaje świat, uczy się, kontaktuje z rówieśnikami. Pozytywnych stron Internetu jest bardzo wiele, niesie on jednak ze sobą także wiele zagrożeń dla każdego użytkownika.

1. Bądź dyskretny. Informacje, które zamieszczane są w sieci, stają się publiczne i widoczne dla wszystkich. Nawet szybkie usunięcie treści może nie być wystarczające – wszystko co trafia do Internetu już w nim pozostaje.
2. W Internecie nikt nie jest anonimowy. Dbaj o swoją tożsamość. Nigdy nie zamieszczaj informacji, które mogą posłużyć do zlokalizowania Ciebie (na przykład imienia i nazwiska, adresu e-mail, czy też adresu domowego lub numeru telefonu).
3. Zachowaj ostrożność. Nie umawiaj się z osobami przypadkowo poznanymi w sieci – nigdy nie wiesz, kto siedzi po drugiej stronie.
4. Reaguj na wszelkie przejawy agresji werbalnej i niewerbalnej. Nie wdawaj się w zbędne dyskusje z natrętnymi osobami. Nie hejtuj! Jeśli ktoś Cię obraża powiadom dorosłego lub administratora o danej osobie i jej zachowaniu.
5. Chroń komputer przed wirusami. Używaj oprogramowania zabezpieczającego (np. skanerów antywirusowych). Nie otwieraj, nie odpowiadaj, nie przesyłaj dalej wiadomości od nieznanym nadawców. Upewnijcie się, że system operacyjny jest zaktualizowany i zabezpieczony na wypadek, gdyby e-mail nieumyślnie zainfekował wasz komputer.

6. Chronić swoją prywatność. Nigdy nie udostępniajcie loginów, haseł, kodów lub podpowiedzi do nich.
7. Bądź bardzo ostrożny i rozważny. Sprawdzaj fakty, jeśli czegoś nie jesteś pewien!

RODZICU!

1. Wspólne korzystanie z Internetu z dziećmi jest ciekawą i bezpieczną propozycją na spędzanie wolnego czasu.
2. Odkrywaj Internet razem z dzieckiem – spróbujcie wspólnie znaleźć strony, które mogą zainteresować Wasze pociechy
3. Pamiętaj, że można również na domowych komputerach, laptopach, tabletach i smartfonach instalować specjalne programy kontroli rodzicielskiej.
4. Kontroluj, w jakim zakresie Twoje dziecko wykorzystuje zasoby Internetu oraz jak długo spędza czas w sieci.
5. Pamiętaj, że pozytywne strony Internetu przeważają nad jego negatywnymi stronami -Internet jest źródłem wiedzy, więc pozwól swojemu dziecku w świadomy i bezpieczny sposób w pełni korzystać z jego bogactwa.

4.

PAMIĘTAJ O AKTYWNYM SPĘDZANIU CZASU WOLNEGO :)

Chociaż potykanie się lub upadek podczas zabawy i drobne stłuczenia jest powszechne wśród dzieci, przestrzeganie reguł zabaw i wskazówek dotyczących bezpieczeństwa jest obowiązkowe zarówno dla rodziców, jak i dla dzieci. Zaniedbanie i nieodpowiednie zachowanie może stanowić poważne zagrożenie dla wszystkich uczestników zabawy.

1. Nie można wychodzić z domu bez powiadomienia o tym Rodziców lub Opiekunów.
2. Wychodząc z domu dziecko nie powinno nosić klucza w widocznym miejscu.
3. Nie należy bawić się na podwórku po zmroku, ani w odludnych miejscach.
4. Nigdy nie wolno przyjmować od obcych upominków czy słodyczy.
5. Nie wolno wsiadać do samochodu nieznaney osoby, mimo iż wydaje się ona miła.
6. Nieznajomym nie można udzielać żadnych informacji na swój temat - Warto przypomnieć dzieciom, że niebezpieczny człowiek nie zawsze musi wyglądać groźnie, może to być nawet elegancka, miła pani.
7. Bawiąc się na zewnątrz trzeba uważać na nieznajome zwierzęta. Nie należy zbliżać się do nich ani ich głaskać.
8. Dzieci nie powinny się bawić znalezionymi, nieznanymi przedmiotami ani pojemnikami niewiadomego pochodzenia. Mogą być niebezpieczne – zawierać trujące substancje lub grozić wybuchem.

9. Nie należy bawić się w miejscach niebezpiecznych: blisko drogi, torowiska, w opuszczonych budynkach.
10. Bawiąc się na zjeżdżalni trzeba pamiętać o zachowaniu bezpiecznego odstępu między pozostałymi dziećmi.
11. W piłkę najlepiej grać na boisku, z dala od okien budynków mieszkalnych. Pod żadnym pozorem nie należy wbiegać za piłką na ulicę.
12. Szanuj swoje rzeczy i dbaj o nie. Plecak, rower, torby pozostawiaj zawsze pod nadzorem, z dala od placu zabaw i sprzętu do zabawy, aby nikt się o nie nie potknął.

RODZICU!

1. Pozwól dziecku na odrobinę samodzielności – trzymanie go „pod kloszem” osłabia jego czujność;
2. Reaguj na niestosowne wybryki i zachowania wobec innych dzieci oraz dorosłych;
3. Naucz dziecko dzielenia się i współpracy
4. Pozwól samodzielnie (lecz pod czujnym okiem) rozwiązywać drobne sytuacje konfliktowe – dziecko uczy się mediacji, kompromisów i współpracy

5.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ NIELETNICH

Kim jest nieletni? To osoba, która nie ukończyła 18 lat, a przejawia zachowania świadczące o demoralizacji; osoba, która ukończyła 13 lat, a nie ukończyła lat 17 i dopuściła się popełnienia czynu karalnego; osoba, która nie ukończyła 21 lat i względem której zostały orzeczone środki wychowawcze i poprawcze.

Małoletnim, którzy nie ukończyli 13 lat nie można przypisać winy.

W stosunku do małoletnich, którzy ukończyli 13 lat w grę wchodzi ich własna odpowiedzialność, co w zasadzie wyłącza odpowiedzialność sprawujących nadzór na podstawie art 427 kc. *Art. 415 Kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia.*

Odpowiedzialność własna 13-latka oczywiście nie wyłącza odpowiedzialności rodziców czy też innych osób zobowiązanych do nadzoru za własne ich zachowania polegające na zawinionym niedopełnieniu obowiązku nadzoru.

Zasady odpowiedzialności nieletniego:

- Musi osiągnąć określony wiek
- Popełniony czyn musi być społecznie szkodliwy
- Jest niezgodny z prawem
- Wyczerpuje znamiona przestępstwa, przestępstwa skarbowego lub określonych wykroczeń

Czyn karalny

Jest to czyn zabroniony przez ustawę jako przestępstwo lub przestępstwo skarbowe oraz wykroczenie określone przez kodeks wykroczeń:

- art. 50a - poiadanie w miejscu publicznym niebezpiecznych przedmiotów,
- art. 51 - zakłócanie porządku publicznego,
- art. 69 - niszczenie i uszkodzanie znaków umieszczonych przez organ państwowy
- art. 74 - uszkodzanie znaków lub urządzeń zapobiegających niebezpieczeństwu
- art. 76 - rzucanie kamieniami w pojazd będący w ruchu
- art. 85 - samowolna zmiana znaków lub sygnałów drogowych
- art. 87 - prowadzenie pojazdów przez osobę będącą po użyciu alkoholu
- art. 119 - kradzież lub przywłaszczenie mienia o wartości – do 500 zł
- art. 122 - niszczenie lub uszkodzanie mienia, jeżeli szkoda nie przekracza 500 zł,
- art. 124 - umyślne niszczenie lub uszkodzanie cudzej rzeczy,
- art. 133 - nabywanie w celu odprzedaży z zyskiem lub sprzedaż z zyskiem biletów na imprezy,
- art. 143 - utrudnianie lub uniemożliwianie korzystania z urządzeń publicznych Kodeksu wykroczeń.

Demoralizacja

To naruszenie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub kształcenia zawodowego, używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawianie nierządu, włóczęgostwo, udział w grupach przestępczych.

NARKOTYKI I DOPALACZE!!

Młodzi ludzie powinni również wiedzieć, że posiadanie narkotyków, nawet

w niedużych ilościach, jest w Polsce czynem karalnym. Poza odpowiedzialnością prawną za posiadanie należy mieć na względzie ogrom zagrożeń dla życia i zdrowia ludzkiego jakie niesie za sobą dla młodzieży używanie narkotyków, w tym w szczególności nowych substancji narkotycznych zwanych powszechnie „dopalaczami”.

Te substancje psychoaktywne działają na układ nerwowy człowieka podobnie jak znane wcześniej narkotyki, lecz nigdy nie ma pewności, że nawet jednorazowe zażycie może zakończyć się śmiercią człowieka. Lekarze często w takich sytuacjach nie są w stanie uratować ludzkiego życia, mogą jedynie leczyć zatruty „dopalaczami” organizm w sposób objawowy, a często negatywne zmiany jakie toksyny wyrządziły w zatrutym organizmie są nieodwracalne.

PAMIETAJCIE! Nie ma bezpiecznych narkotyków i „dopalaczy”. Wszystkie uzależniają, a nawet mogą was zabić.

Polskie prawo zabrania również wprowadzanie do sprzedaży środków odurzających lub substancji psychotropowych, udzielania ich osobie małoletniej (do 18. roku życia), a także udzielania innej osobie pełnoletniej, ułatwianie użycia albo nakłanianie do użycia takiego środka lub substancji, w celu

osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej. Na podkreślenie zasługuje fakt, że ustawodawca przewiduje zwiększenie kary, jeśli sprawca takich czynów dopuści się wobec osoby małoletniej.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ PRAWNA NIELETNICH ZA CYBERPRZEMOC – AGRESJĘ ELEKTRONICZNĄ

Cyberprzemoc, to takie zachowania jak stosowanie przemocy przez prześladowanie, uporczywe nękanie, obrażanie, zastraszanie, wyśmiewanie się, podszywanie się pod kogoś, włamywanie się na cudze konta, publikowanie oraz rozsyłanie filmów, które kogoś ośmieszają, tworzenie obrażających kogoś stron internetowych czy pisanie obraźliwych komentarzy za pośrednictwem Internetu z wykorzystaniem portali społecznościowych, forum dyskusyjnych czy chociażby poczty elektronicznej, a także telefonu komórkowego.

W zakresie odpowiedzialności prawnej osoba, która dopuszcza się takiego czynu odpowiada z przepisów Kodeksu karnego takich jak np.

- art. 190 (groźba karalna),
- art. 190a (uporczywe nękanie - stalking),
- art. 212 (zniesławienie), art. 216 (znieważenie) albo
- art. 265 (przestępstwa przeciwko ochronie informacji).

Młodzież musi mieć świadomość, że bezprawne użycie cudzego wizerunku – stanowi naruszenie dóbr osobistych tj. godności czy dobrego imienia. W sytuacji, kiedy poprzez działania o znamionach cyberprzemocy doszło do wyrządzenia szkody osobistej, pokrzywdzony może dochodzić swoich praw na drodze cywilnoprawnej.

Postanowienia sądu rodzinnego wobec nieletniego mogą polegać na:

- udzieleniu upomnienia;
- zobowiązaniu do określonego postępowania, a zwłaszcza do naprawienia wyrządzonej szkody,
- ustanowieniu nadzoru odpowiedzialnego rodziców lub opiekunów,
- ustanowieniu nadzoru organizacji młodzieżowej lub innej organizacji społecznej, zakładu pracy albo osoby godnej zaufania
- zastosowaniu nadzoru kuratora,
- skierowaniu do ośrodka kuratorskiego, a także do organizacji lub instytucji zajmujących pracą z nieletnimi o charakterze wychowawczym,
- orzeczeniu przepadku rzeczy uzyskanych w związku z popełnieniem czynu karalnego,
- orzeczeniu zakazu prowadzenia pojazdów,
- orzeczeniu umieszczenia w młodzieżowym ośrodku wychowawczym lub w rodzinie zastępczej zawodowej;
- orzeczeniu umieszczenia w zakładzie poprawczym
- zastosowaniu innych środków zastrzeżonych w ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich do właściwości sądu rodzinnego, jak również zastosować środki przewidziane w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym.

6.

10 ZŁOTYCH ZASAD - BEZPIECZNY POWRÓT DO SZKÓŁ

W trosce o bezpieczeństwo dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli wraz z pierwszym dzwonkiem zaczną obowiązywać nowe zasady bezpieczeństwa. Akty prawne opracowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej przygotowują dyrektorów na ewentualne sytuacje pojawienia się koronawirusa wśród uczniów czy pracowników placówki.